

**ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА**

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена-
(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију: 31. 05. 2018; Декан Факултета техничких наука на основу одлуке Научно наставног већа</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне/уметничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ul style="list-style-type: none">
- др Радивоје Динуловић, редовни професор, уно Сценска архитектура, техника и дизајн – сценска архитектура и техника, 25. 02. 2013., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; председник
- др Живко Поповић, редовни професор; уно Театрологија; уно Филмологија; 23. 12. 2010., Академија уметности; Универзитет у Новом Саду; члан
- мр Дарко Недељковић, ванредни професор, уоо Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 01. 10. 2013., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; члан
- др ум. Миа Давид, доцент, уоо Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 01. 02. 2016., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; члан
- др ум. Мирко Стојковић, редовни професор, уоо драматургија, 30. 11. 2017., Факултет драмских уметности, Универзитет уметности у Београду; члан
- др ум. Татјана Дадић Динуловић, редовни професор, уоо Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн, 15. 10. 2017., Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду; члан; ментор
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Даниела (Перица) Димитровска</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 19. 11. 1986; Битољ, СР Македонија, СФРЈ</p>

3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив:

- **Факултет техничких наука, Архитектура и урбанизам, основне академске студије; Дипломирани инжењер архитектуре**
- **Факултет техничких наука, Архитектура и урбанизам, мастер академске студије; Мастер инжењер архитектуре**

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:

2015.; Сценски дизајн, докторске академске уметничке студије; Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна/уметничка област и датум одбране:

-

6. Научна/уметничка област из које је стечено академско звање магистра наука/уметности:

-

**III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

РАНА СЕЋАЊА: УМЕТНИЧКО ДЕЛО СЦЕНСКОГ ДИЗАЈНА

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ/ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторски уметнички пројекат „Рана сећања: уметничко дело сценског дизајна“ кандидаткиње Даниеле Димитровске чине уметничко дело сценског дизајна „Сусрет у сећању“ и текстуално образложење рада које се састоји из 12 глава и садржи 138 страна. Саставни део докторског уметничког пројекта је и компакт диск са фотографским и видео материјалом са јавног извођења уметничког дела.

Прва глава носи наслов *Увод* и чине је 3 стране. У њој кандидаткиња износи кључне теме и успоставља укупан истраживачки оквир докторског уметничког пројекта у коме се бави стваралачким утицајем раних сећања на егзистенцијални и поетски простор појединца, а у околностима његовог просторног и временског измештања. Кандидаткиња наводи и да је реч о једном од могућих начина вишемедијског стваралачког процеса материјализације личних сећања и наратива, а чији је исход дело из области сценског дизајна.

Друга глава под насловом *Истраживачко-методолошки оквир* садржи 7 страна и састоји се од 5 поглавља. У првом (*Предмет истраживања*) кандидаткиња као предмет истраживања одређује стваралачко дејство раних сећања појединца на његов егзистенцијални и поетски простор, у условима просторно-временског измештања. У другом (*Циљ истраживања*) кандидаткиња износи основни циљ докторског уметничког пројекта, а затим и циљеве теоријског истраживања, критичке анализе референтних уметничких дела, уметничког истраживања, као и самог уметничког рада под називом „Сусрет у сећању“. Следи поглавље *Полазне претпоставке* у коме је наведено полазиште за теоријско и уметничко истраживање, па *Методологија истраживања* где су представљене истраживачке методе примењене у теоријском истраживању, критичкој анализи референтних уметничких дела, уметничком истраживању, као и самом креативном поступку. Последње поглавље (*Преглед претходних истраживања*) тиче се приказа досадашњих истраживања у области сценског дизајна, релевантних за рад кандидаткиње.

Трећа глава носи наслов *Теоријско истраживање*, садржи 26 страна и подељена је у 5 поглавља. У првом, под називом *Човек и кућа*, истражен је појам „кућа“ као архитектонски и метафорички простор, и релација коју појединац успоставља са кућом. Затим су у поглављу *Људско памћење и сећање*, које је подељено на 3 тематске целине (*Организација памћења; Епизодично памћење и аутобиографска сећања; и Заборављање*) истражени системи и процеси памћења, сећања и заборављања, које кандидаткиња повезује са прошлошћу појединца и темељима његовог идентитета. Следи поглавље *Носталгија*, подељено у 3 тематске целине (*Дефиниција и дејство носталгије; Типологија носталгије – човек и носталгија*, са две подцелине - *Рестауративна носталгија и Рефлективна носталгија; и Рефлективни носталгичар и нова кућа*) у коме је истражен појам носталгије, типови ове појаве као и утицај носталгије и наратива које потенцијално креира у условима физичког измештања појединца. Наредно поглавље *Лично несвесно, значај раних сећања и прво сећање*, посвећено је теми вертикалног испитивања сећања. Последње поглавље представља *Закључак теоријског истраживања* и у њему кандидаткиња износи закључке до којих је дошла, а који се тичу утицаја раних сећања на егзистенцијални и креативни свет зрелог појединца.

Четврта глава под називом *Критичка анализа референтних уметничких дела* састоји се од 26 страна са 22 илустрације, и подељена је у 2 поглавља. Прво поглавље тиче се анализе рада филмског аутора Андреја Тарковског и носи наслов *Андреј Тарковски: филмско сећање*. Овде кандидаткиња издваја два рада као референтна и детаљно их анализира – филм „Огледало“ и филм „Носталгија“. Друго поглавље посвећено је раду концептуалног уметника Иље Кабакова и носи наслов *Иља Кабаков: инсцениција прошлости*. Овде је приказано и детаљно анализирано шест уметничких радова - „Конопац живота“, „У орману“, „Кутија са смећем“, „Човек који никад ништа није бацио“, „Колекционар“ и „Човек који је одлетео у свемир из свог стана“.

Пета глава носи наслов *Уметничко истраживање*, садржи 37 страна са 18 колажних илустрација и подељена је у 2 поглавља. У првом поглављу под називом *Стваралачки процес: простор и изражајна средства*, приказано је шест поступака који чине саставни део стваралачког процеса, а чији је резултат уметнички рад „Сусрет у сећању“: *Освећивање раних сећања - вертикално испитивање сећања; Акварел скице и колажне реконструкције; Формулисање наратива - личне приче; Сусрет у сећању (препознавање и буђење самоспознаје); Разрада анимираног лика и анимираних поступака; Тритмент документарно-анимираног филма; Снимање, монтажа и постпродукција филма*. Овај низ поступака довео је до успостављања концепта уметничког дела. У овом поглављу се налази и 13 колажних илустрација названих „Документација стваралачких поступака“. Друго поглавље под називом *Концепт рада „Сусрет у сећању“* подељен је у две целине. Прва целина (*Истраживање и обликовање простора нове куће*) тиче се коначног обликовања простора извођења рада, а под утицајем међусобног односа архитектуре куће детињства и актуелног егзистенцијалног простора. Друга целина (*Истраживање сценских средстава*) посвећена је приказу пет фаза које чине драматургију извођења дела, као и избору и начину употребе сценских средстава којима је рад креиран. У овом поглављу се налази и 5 колажних илустрација под називом *Документација концепта рада „Сусрет у сећању“*.

Шеста глава под насловом *Реализација рада „Сусрет у сећању“* састоји се од 14 страна са 10 илустрација, и приказује јавно извођење уметничког дела сценског дизајна у позоришту Атеље 212, у Београду, 26. јуна 2018. године. Овде се налазе 2 поглавља - *Перцепција и рецепција рада* и *Документација о извођењу рада „Сусрет у сећању“*.

Седма глава је *Закључак* који садржи 2 стране и у којој кандидаткиња износи закључна разматрања укупног процеса истраживања.

Осму главу под називом *Списак литературе и извора* чини 7 страна, са укупно 153 наведене јединице.

Девета глава је *Списак и извори илустрација* која се састоји из 2 стране и списка од 32 илустрације.

Десета глава је *Индекс имена* и састоји се од 2 стране са укупно наведених 26 имена.

Једанаеста глава је *Индекс кључних појмова* и има 3 стране са издвојених 57 појмова.

Последња, дванаеста, глава је *Биографија кандидаткиње* на 1 страни.

Компакт диск, као прилог штампаном делу докторског уметничког пројекта саджи 3 целине – *Документарно-анимирани филм „Сусрет у сећању“*; *Фотографска документација о извођењу рада*; и *Видео документација о извођењу рада*.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ/ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

У првој глави (*Увод*) кандидаткиња успешно уводи читаоца у целовити контекст докторског уметничког пројекта у коме се бави стваралачким утицајем раних сећања на егзистенцијални и поетски простор појединца, и то у околностима његовог просторног и временског измештања. Овде се, у првој групи кључних појава, појављују појмови *прва кућа* (кућа детињства), *средиште* и *нова кућа*, а затим је допуњу појмови *миграција*, *сећање* и *носталгија*. Наведени појмови, уз ставове из друге главе (*Истраживачко-методолошки оквир*) у којој су изнети предмет и циљеви истраживања, полазне претпоставке, истраживачки методи и преглед претходних истраживања, стварају чврсто полазиште за теоријско и уметничко истраживање, као и развој концепта уметничког дела сценског дизајна, као исхода докторског уметничког пројекта.

У трећој глави (*Теоријско истраживање*) из посебног угла, карактеристичног за ово истраживање, сагледани су и доведени у специфичну везу појмови помоћу којих кандидаткиња гради теоријски ослонац за свој уметнички рад. Треба издвојити начин на који је успостављена и изграђена веза између раних личних сећања (касније формулисаних у текстуални наратив), куће детињства (егзистенцијалног простора) и средишта (метафоричког простора), са једне стране, и, са друге, настанка нове куће, идентификације са њом, а затим и освешћивања претходних утицаја на стваралачке процесе зрелог појединца у садашњем времену. Важно је нагласити и начин на који кандидаткиња сагледава утицај миграције или просторно-временског измештања појединца које, уз разматрање носталгије као кључног дејства, чини још један од специфичних ослонаца у настајању и разради концепта уметничког дела сценског дизајна.

Веома је значајно истраживање које је кандидаткиња спровела у четвртој глави (*Критичка анализа референтних уметничких дела*) где је, као примарни критеријум за избор студија случаја идентификовала и одредила везу, тј. прожимање стваралачког (поетског) и егзистенцијалног света два аутора (Андреј Тарковски и Иља Кабаков). Треба истаћи да су изабрани аутори деловали у уметничким дисциплинама и путем средстава и медија које је кандидаткиња, у каснијем делу рада, узела у обзир разматрајући начине на које је обликовала сопствено уметничко дело. Такође, треба нагласити и специфичност приступа критичкој анализи опуса одабраних аутора установљавањем и проблематизацијом снажне везе између сећања на праве догађаје из живота уметника, и тема (па чак и призора) који се појављују као кључни или доминантни у њиховим делима. У анализи кандидаткиња иде и корак даље, установљавајући и феноменолошки однос према раду оба аутора - рад филмског уметника Андреја Тарковског посматра кроз призму филмског сећања, док рад концептуалног уметника Иље Кабакова посматра као инсценацију прошлости. Исход ове анализе у великој мери видљив је у уметничком исходу овог докторског уметничког пројекта.

У вредновању пете главе (*Уметничко истраживање*) треба истаћи детаљно приказан стваралачки процес који је, у исходу, водио ка успостављању концепта уметничког дела из области сценског дизајна, најпре кроз дефинисање сценског простора, а потом и сценских средстава. Како кандидаткиња наводи, реч је о специфичном субјективном циркуларном стваралачком поступку, сачињеном од шест делова, који је спроведен у континуитету током двогодишњег истраживања, при чему је документован сваки појединачни део процеса. Прву фазу процеса чинило је освешћивање раних личних сећања и њихово препознавање које је, кандидаткињу довело до изузетно важног догађаја за сам рад - формирање лика девојчице Нене. Захваљујући томе, настао је и назив уметничког дела - „Сусрет у сећању“. Смисао детаљног приказивања стваралачког процеса, како кандидаткиња наводи, јесте потреба да буду приказани и представљени механизми којима лична рана прошлост одређује стваралачко деловање кандидаткиње, као и на који начин ти механизми учествују и утичу на обликовање њеног особеног поетског света. Треба истаћи да је у свакој фази стваралачког процеса кандидаткиња користила различита уметничка средства и технике истраживања – од текстуалних наратива за конструкцију личних прича, акварел скица и колажних реконструкција прича, преко креирања анимираног лика девојчице Нене и разраде њених анимираних поступака у сврху материјализације и разраде лика, до прецизног описа анимираних епизода документарно-анимираног филма, а затим и снимања, монтаже и постпродукције филма. Затим следи концепт уметничког дела „Сусрет у сећању“ који је настао обликовањем простора нове куће, тј. простора извођења рада, затим пажљивим промишљањем драматуршког поступка извођења рада у форми сценског догађаја, као и избором сценских средстава којима је рад/догађај креиран. Овде посебно треба вредновати прецизност са којом је осмишљена драматургија догађаја, и то кроз пет фаза које публици треба да омогуће разумевање рада и жељени доживљај, извођачу, (кандидаткињи) прихватање и освајање простора нове куће, а и једнима и другима рефлексију и интеракцију. Овде посебно треба вредновати документацију којом кандидаткиња приказује различите фазе концепта, користећи широк дијапазон уметничких средстава и техника – од графичких докумената коришћених у процесу обликовања простора *нове куће* (скице и цртежи, архитектонски планови, просторни модели - макете и 3Д прикази) до фотографија реквизите за поставку у простору.

Шеста глава, *Реализација рада „Сусрет у сећању“*, посвећена је јавном извођењу уметничког дела приказаном 26. јуна 2018. године, у позоришту „Атеље 212“, на сцени „Мира Траиловић“, и, посебно, перцепцији и рецепцији дела. Обзиром да су фазе драматургије догађаја детаљно описане у глави пет, као и могући исходи тих фаза (посебно за публику), оне су у глави шест приказане посредством одабраних фотографија. Треба истаћи да је кандидаткиња, на основу малог узорка, а путем разговора са публиком, извршила и вредновање исхода појединих фаза извођења рада, као и исхода у целини. Као важну допуну овој глави можемо сматрати компакт диск који се налази у прилогу докторског уметничког пројекта, а на коме се налази фотографска и видео документација о извођењу рада, као и ауторски документарно-анимирани филм који је приказан као саставни део уметничког дела „Сусрет у сећању“.

У *Закључку*, кандидаткиња успешно заокружује обимно и темељно теоријско и уметничко истраживање, довршено креирањем, реализацијом и продукцијом самосталног уметничког дела. Како сама наводи, од кључне важности је чињеница да је уметнички рад заснован на концепту директно произашлом из двогодишњег стваралачког процеса којим је показано да кућа детињства као човеков примарни егзистенцијални простор значајно утиче на обликовање свих његових будућих егзистенцијалних простора, а посебно на стварање и прихватање сопствене *нове куће*. Тако су овим радом постављена и питања која могу да инспиришу нове радове, с обзиром да је реч о теми која са личног прелази у домен заједничког, тј. широког и комплексног поља везе између егзистенцијалног и поетског света кроз стваралачки рад.

У списку *Литературе и извора* које износи на крају докторског уметничког пројекта, кандидаткиња је објединила на једном месту обимну и разнородну литературу релевантну за проучавање тема којима се у раду бавила. Треба истаћи и обиман списак референтних уметничких дела, као и различитост дисциплина којима ова дела припадају.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01. јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

НЕ ОДНОСИ СЕ ДОКТОРСКЕ УМЕТНИЧКЕ ПРОЈЕКТЕ

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Укупан истраживачки рад кандидаткиње састојао се из критичке анализе и тумачења релевантних теоријских извора на основу којих је она изградила дискурзивну позицију са које сагледава основну проблемску и поетичку тему рада. Затим је извршила исцрпну анализу, приказ и тумачење уметничких дела које сматра најзначајнијим за сопствени приступ уметничком стваралаштву. Ова дела послужила су за изградњу стваралачког поступка и укупне поетике рада на основу којих је кандидаткиња конципирала, креирала, развила и реализовала уметничко дело „Сусрет у сећању“ као комплексни хибридни сценски догађај. Овај догађај чинили су избор архитектонског сценског простора у коме је дело изведено; успостављање стваралачког односа према том простору (формирање новог сценско-гледалишног корпуса на позорници Атељеа 212); креирање и израда свих компоненти помоћу којих је настао документарно-анимирани филм; перформативни чин изведен у посебно креираном простору, уз учешће кандидаткиње и у присуству публике; као и опсежно текстуално образложење рада. Извођење рада комисија сматра закључком истраживања укључујући у то и приказ перцепције и рецепције дела од стране публике.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

На основу свих наведених ставова комисија сматра да је кандидаткиња Даниела Димитровска изузетно успешно спровела све фазе теоријског, истраживачког и уметничког рада које је навела у пријави теме свог докторског уметничког пројекта. Комисија оцењује да су све компоненте овог пројекта изведене и приказане на високом нивоу – садржински, формално и технички. Рад је проверен у софтверу за детекцију прагијеризма *iThenticate* у библиотеци Факултета техничких наука, о чему је комисија извештена путем електронске поште.

**IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:**

Експлицитно навести да ли дисертација/докторски уметнички пројекат јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација/докторски уметнички пројекат написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Да

2. Да ли дисертација/докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе?

Да

3. По чему је дисертација/докторски уметнички пројекат оригиналан допринос науци/уметности?

У целини, по мишљењу Комисије, кандидаткиња Даниела Димитровска је поставила, истражила и развила специфичну проблемску тему. Креативни поступак који је спровела довео је до исхода велике вредности, неуобичајене форме и садржаја, који представља значајан допринос у схватању, тумачењу и представљању сценског дизајна као интердисциплинарне уметничке области. Овај допринос није релевантан само у оквирима сценског дизајна, или, само наше средине, већ чини изазовну и подстицајну основу за нове уметничке подухвате у најширем стваралачком и просторном оквиру.

4. Недостаци дисертације/докторски уметнички пројекат и њихов утицај на резултат истраживања?

-

X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације/ <u>докторског уметничког пројекта</u> , комисија предлаже:
<ul style="list-style-type: none">
- <u>да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана</u>
- да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се докторска дисертација/докторски уметнички пројекат одбија

др Радивоје Динуловић, редовни професор

председник комисије

др Живко Поповић, редовни професор

члан 1

мр Дарко Недељковић, ванредни професор

члан 2

др ум. Миа Давид, доцент

члан 3

др ум. Мирко Стојковић, редовни професор

члан 4

др ум. Татјана Дедић Динуловић, ред. проф.

члан 5, ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.